

ZÁPIS: Lump Sum funding in Horizon Europe: How does it work and what are the next steps?

Datum:	07.4.2022
Místo konání:	Online
Link:	https://ec.europa.eu/research/participants/docs/h2020-funding-guide/other/event220407.htm
Zapsal/a:	Denisa Fančová, Senior konzultant pro výzkum

1

Kancelář CZELO se dne 7. dubna 2022 zúčastnila webináře na téma financování paušálními částkami v programu Horizont Evropa.

Matthias Will (GŘ RTD, EK) uvedl, že hlavním důvodem pro zavedení paušálních částek v programu H2020/HEU bylo zjednodušení administrativní zátěže jak pro příjemce grantů, tak i pro EK a snaha vyhnout se finančním chybám. Právě zjednodušení administrativy má výzkumníkům umožnit věnovat víc času vědeckému obsahu projektu. Pozitivní dopady zavedení paušálních částek potvrzuje i [nezávislá studie Evropského parlamentu](#). Matthias Will dále zmínil, že nebude žádný rozdíl v hodnocení projektových žádostí žadajících o financování paušální částkou a těmi odrážející skutečné náklady. Komise doufá, že v rámci pracovního programu na období 2023-2024 dojde oproti současnému období k navýšení výzev určených pro financování paušálními částkami. S novým pracovním programem dojde také k navýšení počtu stran pro projekty žadající financování paušálními částkami.

Ulrich Genschel (GŘ RTD, EK) podotkl, že zavedení paušálních částek reaguje na výroční zprávy Dvoru auditorů z roku 2019 a 2020, které upozorňují na potřebu snížení míry chybovosti. Zjednodušení spočívá v tom, že pro příjemce odpadá povinnost vykazovat skutečné náklady. Z toho důvodu je tento typ financování jednodušší především pro příjemce s omezenými zkušenostmi s rámcovými programy.

Paušální částky byly poprvé testovány v pracovním programu H2020 pro rok 2018 a následně i pro rok 2020. Celkově se jednalo o 16 výzev napříč akcemi různého zaměření a velikosti. Celkově bylo do těchto výzev podáno 1600 projektových žádostí, z nichž nakonec 500 podepsalo grantovou smlouvu na paušální částky. Na základě předběžných informací sesbíraných Evropskou komisí (EK) se ukazuje, že zavedení paušálních částek nemá negativní vliv na žádné organizace zastoupené v projektech a také žádným způsobem neovlivňuje výšku financování určenou pro jednotlivé typy organizací.

Hlavní obavy spojené s paušálními částkami, které jsou všechny mylné a které panují mezi příjemci jsou: 1. obavy spojené s vyšším finančním rizikem, 2. možné negativní dopady (počet nových účastníků rámcových programů, méně ambiciózní projektové návrhy), 3. menší flexibilita v řízení grantu, 4. nevyplacení paušální částky za částečně dokončený pracovní balíček (WP). Cílem Komise je nyní vyvrátit tyto mylné představy. Evropská komise nyní za tímto účelem aktivně sbírá zpětnou vazbu od příjemců grantů, prostřednictvím různých webinářů. Další akce obdobného charakteru se uskuteční 19. května 2022. Kromě toho EK zveřejnila tzv. [quick guide](#) a momentálně připravuje i detailnější příručku pro žadatele, která by měla být k dispozici ještě před zveřejněním pracovního programu 2023-2024. Kromě toho se pracuje i na aktualizaci často kladených otázek.

Projekty financované přes paušální částky mají obvykle vyšší počet pracovních balíčků (WP), aby zohlednily společnou odpovědnost za nedokončenou práci a zajistily platby za dlouhodobější aktivity na konci každého reportovacího období. Dlouhodobé pracovní balíčky, které obvykle kopírují délku projektu (jako např. management), mohou být rozděleny tak, aby bylo možné vyplatit platby na konci každého reportovacího období. Nedokončené WPs mohou být přesunuty a dokončeny v následujícím reportovacím období. V případě, že se v průběhu trvání projektu WP nepovede naplnit, může být vyplacena částková platba zodpovídající rozsahu vykonané práce. O stanovení částečné platby bude kromě projektového úředníka rozhodovat i právní oddělení GŘ RTD.

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

Jak funguje financování paušálními částkami?

- Paušální částka je domluvena předem na základě odhadů nákladů. Ty musí být přiměřené a v souladu s běžnou praxí.
- Kalendář plateb zůstává stejný – předfinancování a zbytek financování na konci každého reportovacího období
- Platba záleží na splnění aktivit uvedených v pracovním balíčku, ne na jejich úspěchu
- Pracovní plán může být v případě potřeby upraven prostřednictvím dodatků či odchylek
- Odpadá povinnost vedení finančních záznamů, stále ale zůstává potřeba uchování technických záznamů
- Částečné platby pro nedokončené pracovní balíčky – bude posuzováno na individuální bázi. Prozatím není žádná zkušenost s nedokončeným WP.

2

Q&A:

Q: Můžete prosím potvrdit, že není potřeba uchovávat žádné finanční výkazy, a že neexistují žádné finanční kontroly nebo audity?

A: Ano, je to součástí grantové dohody. Pro účely EU grantu nemá příjemce povinnost uchovávat žádné záznamy o skutečných nákladech, takže nemohou probíhat žádné finanční audity. Nesmí se ale zapomínat na to, že je třeba jednat i v souladu s povinnostmi instituce, či národními pravidly. Je ale pravda, že během pilotního testování projektoví manažeři žádali o finanční výkazy, bylo to ale pochybení z naší strany.

Q: Za jakých podmínek dojde k vyplacení platby za nedokončené pracovní balíčky na konci projektu?

A: Příjemci musejí být schopní prokázat, že pro dokončení WPs udělali maximum, případně, že se ho pokusili upravit, i když ho nakonec možná nebudou schopni dokončit.

Q: Jak napomáhá financování paušálními částkami ke snížení zátěže ve fázi návrhu?

A: EK se snaží používat financování paušálními částkami ve dvoukolových výzvách, takže pouze úspěšní účastníci musí poskytnout úplné podrobnosti o rozpočtu až ve druhém kole.

Q: Jsou při financování paušálních částek vyžadovány pracovní výkazy?

A: Ne, jediným požadavkem je technická zpráva. Opět ale platí, že vaše organizace může pracovní výkazy vyžadovat.

Q: Jaké procento výzev v WP 2023-24 bude určeno pro financování paušálními částkami?

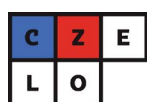
A: Ještě nevíme. V současné době je to 6-7 % pilíře 2. V příštím pracovním programu očekáváme velký posun vpřed.

Q: Jak bude probíhat hodnocení úspěšnosti WP? Budou hodnocení vykonávat výzkumníci, nebo se budete soustředit spíše na administrativní stránku věci?

A: Monitorování funguje stejným způsobem jako projekty se skutečnými náklady. Čím větší bude grant, tím pravděpodobněji EK využije externí odborníky.

Q: Bude Komise aktualizovat MGA pro paušální částky, aby objasnila platby za nedokončené pracovní balíčky?

A: Ne, MGA pouze říká, že EK může snížit grant – totéž platí pro paušální částky a skutečné náklady.

Q: V projektech financovaných EU je obvykle podmínka „nulového zisku“, co se stane, když příjemce utratí méně peněz v rámci WP, než se odhaduje?

A: Nic se neděje. EK očekává, že v takovém případě dojde k finančním přesunům mezi WP.

Q: Na jaké typy projektů se aplikuje financování paušálními částkami?

A: Prozatím se jednalo spíše o menší projekty RIA, IA a CSA.

Q: Můžeme v rámci paušálních částek účtovat plné náklady na zařízení namísto odpisové metody?

A: Ne. Je potřeba použít běžné odpisové náklady – rozpočtová tabulka pro paušální částky má tabulku s odhadovanými odpisovými náklady. Co se týče způsobilých výdajů, ty jsou stejné pro všechny typy financování.

Q: Pokud je během realizace projektu nutný přesun rozpočtu z osobních nákladů na subdodávky, musíme žádat EK o souhlas?

A: Ano. Jsou zde 2 možnosti – 1. dodatek ke smlouvě; 2. oznámení o subdodávce v monitorovací zprávě (zde ale není právní jistota).

Q: Můžeme přidělené peníze utratit i po oficiálním datu realizace projektu?

A: Ano. Vzhledem k tomu, že neexistuje žádná povinnost předkládat finanční zprávy, ze strany EK dojde k vyplacení plateb podle harmonogramu.

Q: Nemyslíte si, že se konsorcia budou zdráhat přijímat mezi sebe nové partnery, protože se jim mohou zdát více riskantní?

A: Slyšeli jsme tyto obavy, ale během pilotního testování jsme nezaznamenali snížení počtu nováčků. Situaci budeme průběžně monitorovat.

Q: Kdy je pracovní balíček považován za dokončený?

A: Musí být splněny základní úkoly, a případné odchylky musí být odůvodněny. V případě, že není možné základné úkoly splnit, měli byste zkusit WP upravit.

Q: Budou paušální částky zavedeny i pro granty ERC? Pokud ano, jak to bude fungovat (granty ERC nemají pracovní balíčky)?

A: EK nemůže nyní komentovat, ale usilovně pracuje na jejich zavedení v blízké budoucnosti.

Q: Je možné požádat o bezplatné prodloužení projektu, v případě že je pro dokončení WP potřeba více času?

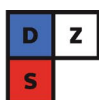
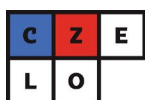
A: Ano.

Q: Kdo bude posuzovat stupeň dokončení WP? Projektoví úředníci a /nebo externí odborníci?

A: Posuzování bude probíhat na individuální bázi. Bude se jednat o velmi formální postup, kde neexistuje žádný vzorec, který lze použít předem. V potaz bude brána i zpětná vazba příjemce grantu.

Q: Jak je to s rozložením rizika a odpovědnosti v konsorciu?

A: Konsorcium je kolektivně odpovědné za realizaci grantu. Co se týče finanční odpovědnosti, v MGA pro paušální financování je rozpočtová tabulka, v rámci které jsou identifikovány WP a příjemci zapojení do tohoto WP. Každý má finanční závazek pouze v takovém rozmezí, jaké je stanovené v tabulce.

Q: Jaká část z celkového rozpočtu Horizontu by měla být alokována přes paušální částky?

A: Pokud bychom chtěli snížit chybovost ze současných 4 % na 2 %, museli bychom pro paušální částky alokovat polovinu celkového rozpočtu. To se ale nedá realizovat ze dne na den.

Q: Jak se budou počítat průběžné platby?

A: Součet ukončených WP. Částečně dokončené WPs budou proplaceny na konci realizace projektu.

Q: Proč platby nejsou založeny na úspěšném výsledku, ale na splnění aktivit uvedených ve WPs?

A: Úspěšné výsledky nejsou podmínkou pro platbu žádného EU programu. Ve výzkumu je obtížná definice a měření slova „úspěšný“.

Q: Chápu správně, že v projektech s financováním prostřednictvím paušálních částek je konstrukce WPs jiná než v projektech financovaných prostřednictvím skutečných nákladů?

A: Ne. WP je stále rozměrná, smysluplná část projektu. Jedinou výjimkou jsou WP, které jsou realizovány po celou dobu projektů (jako např. šíření výsledků), které je možné rozdělit tak, aby bylo možné vyplatit platby na konci každého reportovacího období.

Q: Mohli byste potvrdit, že jakmile bude projekt dokončen, neproběhne vůbec žádný audit (ani od OLAF)?

A: Neproběhne žádný finanční audit. Projekt může být auditován s výjimkou finančních aspektů (např. technický audit apod.).

Q: Je potřeba nějakého speciálního ustanovení o financování paušálními částkami v konsorciálních dohodách?

A: EK není odborníkem na toto téma, uvítala by ale, kdyby DESCA přišla s modelovou konsorciální dohodou pro tento typ financování.

Q: Co když dojde k rapidnímu zvýšení míry inflace a náklady na provedení činností budou mnohem vyšší, než je plánováno v rámci paušální částky?

A: Zatím neexistuje žádný mechanismus a žádný záměr navyšovat granty. V případě, že by k tomu došlo, navyšení by bylo stejné jak pro projekty financované skrze skutečné náklady, tak i pro paušální částky.